

Osmanlı Saray Halı ve Kilim Desenlerinin Araştırılması ve Çağdaş Giyim Tasarımlarına Uygulanması

Investigation of Ottoman Palace Carpet and Rug Patterns and Application to Contemporary Clothing Designs

ÖZET

Bu çalışma, Osmanlı sarayında kullanılan halı ve kilim desenlerinin çağdaş Türk tekstil tasarımına etkilerini incelemektedir. Osmanlı Devleti'nin gücünü ve ihtişamını yansıtan Osmanlı saray halı ve kilimleri, teknik ve sanat değerleri açısından birer sembol haline gelmiştir. Osmanlı halı ve kilimleri, dokuma malzemeleri ve desen çeşitliliği açısından dünya tekstilinde önemli bir yere sahip olmuştur. Bu halı ve kilimlerin en önemli özellikleri, üzerlerinde her birinin kendi anlamı bulunan farklı motiflerinin olmasıdır. Günümüzde büyümek ve tekstil pazarında söz sahibi olmak isteyen birçok ülke kendi köklerine dönmeye başlamıştır. Bu ülkelerin amacı, değişen dünyada kendi kültürel kimliklerini tanıtmak ve farklılıklarını sunmaktır. Son zamanlarda Türk tasarımcılar köklerinden gelen kendilerine özgü tasarım kimliklerini ve kendilerini ifade edebilme yöntemlerini aramışlardır. Bazı tasarımcılar Osmanlı mirasında bu kaynakları bulmuş ve tasarımlarında kullanmaya başlamışlardır. Bu çalışmada Osmanlı saray halısı ve kilim motiflerini kullanan günümüz tasarımcıların tasarımları araştırılmış ve incelenmiştir. Bu incelemenin sonunda, halı ve kilim motiflerinden esinlenerek yeni bir giyim koleksiyonu hazırlanmış ve bu çalışmanın içinde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Saray Halı ve Kilimleri, Motifler, Giyim Tasarımı.

ABSTRACT

This study examines the effects of carpet and kilim patterns used in the Ottoman palace on contemporary Turkish textile design. Ottoman palace carpets and kilims, which reflect the power and magnificence of the Ottoman Empire, have become symbols in terms of technical and artistic values. Ottoman carpets and kilims had an important place in world textile in terms of weaving materials and pattern diversity. The most important features of these carpets and kilims are that they have different motifs, each of which has its own meaning. Today, many countries that want to grow and have a say in the textile market have started to return to their roots. The aim of these countries is to promote their cultural identities and present their differences in the changing world. Recently, Turkish designers have sought their own unique design identities and ways of expressing themselves. Some designers found these resources in the Ottoman heritage and started to use them in their designs. In this study, the designs of today's designers using Ottoman palace carpets and kilim motifs were researched and examined. At the end of this review, a new clothing collection was prepared inspired by carpet and kilim motifs and included in this study.

Keywords: Ottoman Palace Carpets and Kilims, Motifs, Clothing Design.

GİRİŞ

Halı ve kilim dokuma insanlık tarihinin en eski sanatlarından biridir. Bilinen en eski halı, M.Ö.5-3 yüzyıllar arasında Orta Asya'da dokunan ve dokunduğu bölgenin adını alan Pazırık halısıdır. Kirkitli dokumaları bulan ve geliştirenler Türklerdir. Halı ve diğer kirkitli (kilim-cicim sumak-zili) dokumalar, Türklerin Orta Asya'dan göç etmesiyle dünyaya yayılmıştır. Zaman geçtikçe dokumacılık, her milletin sanatsal tarzına ve ekonomik durumuna göre gelişmiş ve ilerlemiştir. Bir yandan malzemeler kullanıldıkları yere göre çeşitlilik gösterirken, diğer yandan halı ve kilimlerde kullanılan motif ve kompozisyonlar bir sanat haline gelmiştir (TKHV, 2023). Osmanlı halı ve kilim sanatı, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu arasındaki dönemde yeni teknik ve formlarla gelişmiştir. Bu gelişme döneminin sonunda "Osmanlı Saray Halı ve Kilimleri" olarak bilinen bir dizi ürün ortaya çıkmıştır.

Halı dokumacılığının kesin kökenleri belirlenememiş olsa da M.Ö. 3 Binli yıllarda Mısırlıların halı dokudukları bilinmektedir. Mısır etkisi Orta Doğu'ya ve daha sonra Moğolistan ve Çin'e yayılmıştır. Bazı araştırmacılar, Orta Asya, Türkistan ve Çin halılarının kökenini birbirleriyle ilişkilendirmektedir. 1950'lerin başında Sibiry'a'da Türk düğümleriyle yapılmış 2.400 yıl öncesine ait bir halı bulunmuştur (Britannica, 2023).

İlk Çin halı dokumalarının çoğunluğunda pamuk ve ipek kullanılmış, ancak daha sonraki halı dokumalarında yünden yararlanılmıştır. Yün; Orta Asya'da, gezintilerinde kolayca elde eden erken göçebe kabileler tarafından da kullanılmıştır. Göçebe kilimler, seyahat için yuvarlanabilecek basit yatay çerçeveler üzerine dokunmuştur.

İlk tezgahlar, asılı çözüğü tutan çapraz bir parça veya atkının çapraz ipliklerinin dokunduğu uzunlamasına ipliklerle birleştirilen iki çatalı koldan oluşmaktadır. Bağlayıcı atkı ipliklerini düzleştirmek için tahta bir çubuk kullanılmakta ve lüks havı oluşturmak için gevşek çözüğü uçlarının öne çıkması sağlanmaktadır. İlk dokumacılar yünleri doğal gri, beyaz, krem, açık kahverengi, kahverengi veya siyah renklerinde kullanılmışlardır. Daha sonra sebze, çiçek ve böcek malzemelerinden yapılmış boya renkleri hızlı renkleri üretmeyi öğrenmişlerdir. (Kuryazov, 2019).

Eda Coşkun¹

How to Cite This Article

Coşkun, E. (2023). "Osmanlı Saray Halı ve Kilim Desenlerinin Araştırılması ve Çağdaş Giyim Tasarımlarına Uygulanması" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:113; pp:7639-7646. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sss.70933>

Arrival: 26 June 2023
Published: 31 July 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Nişantaşı Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı, İstanbul, Türkiye. ORCID: 0009-0006-9925-7675

Orta Çağ boyunca, İtalyan tüccarlar Doğu kilimlerini Avrupa'ya ithal etmiştir. Avrupalılar genellikle bu kilimlerini duvarlara asmış, zeminlerini ise samanla örtmeye devam etmiştir. Mağribi dokumacılar muhtemelen 13. yüzyılda Fransa'daki Aubusson'daki tezgâhları kurmak için İspanya'dan alınmıştır. Kastilyalı Eleanor, 1255 yılında İspanyol kilimlerini İngiltere'ye tanıtmış ve 15. yüzyılda Türkiye'den ithal edilen halılar, İngiliz kilim dokuma endüstrisinin gelişimini teşvik etmiştir (Yıldırım, 2022).

Kilim, cicim, zili ve sumak dokumaları günümüze kadar Türkiye'nin hemen her yerinde dağınık olarak dokunmuştur. Bu dokumalar; Türkiye'nin doğal koşullarının farklı olması ve tarih boyunca çeşitli kültürlerle ev sahipliği yapmış olması nedeniyle teknik ve desen bakımından çok çeşitlidir. Ancak geleneksel olarak yapıldıkları için bölgesel özellikler gösterirler ve özellikle desen bakımından çok az farklılıkları vardır. Bu nedenle tarihsel sıralama kolayca yapılamamaktadır. Sadece sentetik boyaların ülkemize giriş tarihi olan 1880 ve 1890 sonrası veya öncesine tarihlenebilmektedir. (Baskıcı, 2009, s. 200).

Kilim bilinen en eski dokuma türlerinden biridir. İlk kez eski çağlardan beri bilinen Orta Asya, İran, Anadolu ve Kafkasya'da hayvancılıkla geçinen Yörükler tarafından yapılan ve kullanılan bir eşyadır. Orta Asya'da yaşayan yerli halklar, kitlesel bir nüfus patlaması sonucu daha iyi yaşam alanı arayışıyla Batı'ya göç ederken birçok şiddetli hava koşuluyla karşılaşmışlardır. Bu nedenle çadırlarını kurmak için keçi yünü kullanmaya başlamış, keçi yünü koyun yününe göre çok daha uzun ve yoğun olduğu için düz dokuma çadırındaki delikleri kapatarak su geçirmez hale getirmiştir. (Akoğlu, 2021). Daha sonraları göçebe halk, çadırlarının toprak zemininin rutubetten korunmak için aynı düz dokuma tekniğini kullanarak "kilim" adı verilen yer döşemeleri yapmışlardır.

Göçebe insanlar sonrasında dokumalarına 'pili' eklemeye başlamıştır. İlk yapılan pilili kilimler oldukça esnek yapıdadır. Yörükler bu kilimleri kolayca katlayıp atların sırtına atabilir ve uzun yolculuklarında uyku tulumu olarak kullanabilirlerdi. İlk düğümlü pilili halıların ne zaman ve nerede dokunduğu bilinmemektedir. Ancak günümüze ulaşan en eski pilili halı Altay dağlarında bulunmuştur. Kilimler genellikle "ıstar" adı verilen tezgâhlarda kadınlar tarafından dokunmaktadır. Bu tezgâhlar dikey veya eğik olarak yerleştirilir ve arş ve argaç adı verilen dikey ve yatay iplik atıklarının oluşturduğu kasnak üzerinde motiften motife geçilerek dokunur. Yün olan bu iplikler; bitki kök ve yapraklarının kaynatılması sonucunda ortaya çıkan boyalar ile boyanmaktadır. (Kaval, 2015). Kök boyalarla boyanan iplikler zamanla solmaz, hatta bu süre zarfında hoş bir parlaklık kazanma özelliğine sahiptir.

Bu çalışmada öncelikle saray halı ve kilimlerinde kullanılan motiflerin endüstriyel tasarım, iç dekorasyon, seramik ve çini alanında kullanımları incelenmiş, sonrasında tekstil üzerine yapılan çalışmalara odaklanılmıştır. Tekstil ve diğer sanat dallarındaki desen ve tasarımların incelenmesi amaçlanan bu çalışmada; konu, motiflerin görselliği ile ilgili olduğu için mühendislik alanına ait teknik konulardan kaçınılmıştır. Ancak dokuma alanında tasarımcıların bilmesi gereken bazı teknik konular açıklanmıştır.

Bu çalışmanın amacı, Osmanlı sarayında yer alan halı ve kilimlerinde kullanılan motiflerin günümüzde hangi sanat dallarında ne tür yorumlarla kullanıldığını araştırmak ve bu araştırmaların sonucunda yeni ve özgün giysi tasarımları geliştirmektir.

MATERYAL VE YÖNTEM

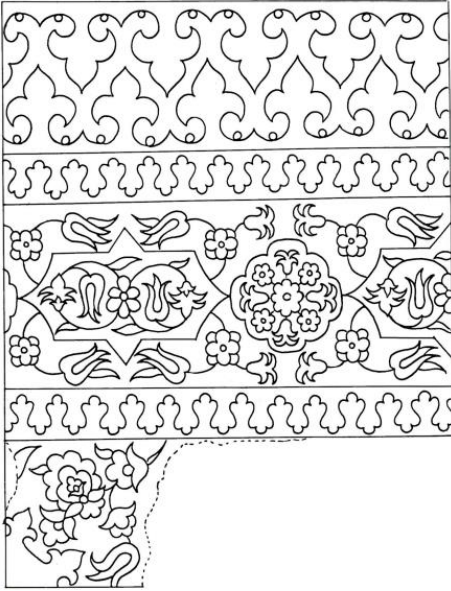
Araştırma Evreni ve Örneklem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Buna göre yerli ve yabancı kaynak taraması gerçekleştirilerek, halı ve kilim konusunda bilgiler elde edilmiştir. (Kıral, 2020). Ayrıca çalışma modernleştirme ile desenlerin kıyafete aktarılarak yeni bir kıyafet koleksiyonu tasarlanması ile uygulamalı bir araştırma olarak yaşanan süreçleri aktarmaktadır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Osmanlı Saray Halı ve Kilimlerindeki Motifler

Kilim motif ve desenleri, üreticilerinin yaşam biçimlerinde kullandıkları yere göre sade ya da karmaşık olarak yer alırlar. Halkın kullandığı halı ve kilimler sarayda kullanılanlardan motif, şekil ve desen renkleri bakımından farklılık gösterir. Bunun yanında dokumada, dokuma tekniği ve malzeme kalınlıklarına göre kavisli ya da köşeli olarak biçimlenirler. Anadolu kilimlerindeki motiflerin, geometrik ve stilize edilmiş bitkisel şekillerden oluştuğu görülür (Atlıhan, 2011).

Görsel 1. Kilim Motifi
Kaynak: (Atlıhan, 2011)

Çünkü Anadolu'da dokuyucular desenleri ezberlerinden dokurlar, ancak yeni başlayanlar dokunmuş başka bir kilime bakarlar. Dokuyucu birkaç defa dokunmuş olduğu motif ve deseni ezberinde tutar. Ezberden dokumak bir sistematığı gerektirir. Bunun için motiflerin geometriye sayılabilir hale getirilmiş olduğu düşünülmektedir. Dokuma küçük yaşlardan itibaren annelerden ya da evin büyük kadınlarından öğrenilmektedir. Kızlar annesi ile beraber çeyizini dokurken desen yerleştirmeyi de öğrenir (Göksu & Atlıhan, 2018).

Topkapı sarayı koleksiyonunda bulunan ilikli kilim tekniğinde, ipek ve kılaptanla dokunmuş yolluk aşağıdaki görselde yer almaktadır.

Görsel 2. Saray Kilimi (ilikli) (İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi)
Kaynak: (Tezcan, 2011)

Topkapı Sarayı'nda büyük önem taşıyan ipekli yer yaygıları koleksiyonu bulunmaktadır. Osmanlı Devleti'nde zafer kutlamalarında, şehzadelerin sünnetlerinde ve sultan hanımların düğünlerinde, yaz göçlerinde, savaşlarda ve avlarda kurulan görkemli çadırlar, bu tür ipekli yer yaygıları, perdeler, sedir örtüleri ve yastıklar ile süslenmektedir. Bu dokumalarda geleneksel halı ve kilim desenlerinin kullanıldığı görülmektedir. Kılaptan adı verilen altın ve gümüş alaşımli teller de eklenerek ipek dokumacılığın zenginliği artırılmıştır. (Tezcan, 2011). Aşağıdaki saray kilimi, tamamen yünden yapılmış ve Divriği Ulu Camii'nden gelmiştir. 17. Yüzyıldan kalma olup İstanbul Vakıflar Halı- Kilim Müzesinde yer almaktadır.

Görsel 3. Saray Kilimi (İstanbul Vakıflar Halı- Kilim Müzesi)
Kaynak: (Özhekim, 2000, s. 150)

Yazılı kaynakların birçoğunda desenlerin ilk dokundukları zamanlarda bezeme elemanı olmaktan çok ifade aracı (sembol) olarak şekillendiği belirtilmektedir. Bazı geometrik şekiller, bitkiler, hayvanlar stilize edilerek semboller oluşturulmuştur. Bu sembollerin bazıları zamanla anlamlarını yitirmiş birer bezeme elemanı olarak kullanımı sürdürülmüştür. Önceden belirtildiği gibi, motifler dokunurken sayılabilir duruma getirilmiş, birbirini tamamlayacak şekilde sistematige bağlanmıştır. Öyle ki bazı motiflerin zeminde bıraktıkları boşluklar da motif oluşturur (Özhekim, 2000, s. 150).

Görsel 4. Osmanlı Saray Kilim Deseni
Kaynak: (Ersoy, 1990, s. 5).

Saray kilimleri desen ve renk özellikleriyle Anadolu kilimlerinden ayrılırlar. Saray kilimleri dönemin modasına uygun olan ve sevilen natüralist üslupta desenlenmişlerdir. Bunda saray nakkaşhanesinin önemi büyüktür. Desenlerin nakkaşhanelerde çizilerek dokumacılara verildiği düşünülmektedir. Stilize motifler geometrik bir sistem içinde olmadıkları için ezberlenemezler. Saray kilimlerinin bir diğer ayırıcı özelliği de çok büyük boyutta olmalarıdır. Bu kilimlerin sefere çıkan padişahların, sultanların çadırlarının zemininde kullanıldığı belirtilmektedir. Otağlar, içinde sultanların konakladığı, savaşlarda kullanılan devasa çadırlardır (Ersoy, 1990, s. 5). Saray kilimlerinden günümüze ulaşanların sayısı oldukça azdır. Bu durumun sebebi; doğal malzemelerden yapılmaları ve çadır zemininde kullanıldıkları için çabuk yıpranmış olmalarıdır. (Göksu & Atlıhan, 2018).

Günümüz Türk Tasarımında Osmanlı Motiflerinin Kullanımı

Saray halı ve kilimleri, 15-16. Yüzyıl itibari ile büyük bir gelişme göstermesiyle Osmanlı sarayının en önemli ihtiyaçlarını karşılamıştır. Bu gelişme saraydaki atölyeler, dokumacılar ve sanatçılar sayesinde olmuştur. Saray halı ve kilimleri sadece padişahların ve saray mensuplarının giyim ihtiyaçlarını karşılamakla kalmamakta, sarayda dekorasyon (döşemelik ve duvar halısı gibi) ve tören hediyeliklerinde de kullanılmıştır.

Osmanlı'nın kuracağı büyük imparatorluğun ilk kıpırdanmalarından itibaren sınırlarına dahil ettiği diğer ülkelerle birlikte kozmopolit bir yapı geliştirmiştir. İmparatorluğun sınırlarının genişletilmesi ve farklı kültürlerle temasa geçilmesinin sonuçları sanat alanında da kendini göstermiştir. Zamanla bu etkiden doğan doğu-batı etkisi Türk milletinin karakteristik yapısını oluşturmuştur. Venedikli, Cenevizli, Floransalı ve İranlı tüccarların güvenle alışveriş yaptıkları şehir olmasıyla da ünlenmiştir. Daha sonra halı ve kilimler, alışveriş ve sanat faaliyetlerinin ağırlıklı olarak etrafında toplandığı bir dal haline gelmiştir.

Kültür ve sanat ilişkilerinde, ticarete, savaşlardan alınan hazinelerde ve padişahların birbirlerine verdikleri hediyelerde özellikle halı ve kilimler önemli bir konumdadır (Gürsu, 1988).

17. yüzyılın ortalarından itibaren dünya ekonomik dengelerinde ve ticaret yollarında meydana gelen değişim ve Osmanlı'nın bu değişimin dışında kalması diğer alanlarda olduğu gibi dokuma sanatında da önemli gerilemelere neden olmuştur. Devlet bu sorunlarla boğuşurken bir yandan da eski değerlere bağlı kalma düşüncesini egemen kılmaya çalışmış; değişen sosyoekonomik durum ve bunun sonuçları hafife alınmıştır.

Günümüzde Kullanılan Motifler

Günümüzde günlük ürünlerin tasarımında geleneksel Türk motifleri kullanılmaya başlanmıştır. Geleneksel Türk motifleri dekorasyon sanatı, çini, seramik, cam ve aydınlatma ürünleri gibi çok çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Günümüzde birçok ülke gelişen teknoloji ile birlikte kendi kültürel köklerine dönmeye başlamıştır. Bu ülkelerin amacı çeşitliliği yakalayıp kendi kültürel kimliklerini dünyaya tanıtmak ve büyük yarışmalarda yer almaktır. Türkiye'de geleneksel kültür ürünlerinden ilham alınarak üretilmiş birçok ürün bulunmakta ve tasarımcılar tasarladıkları ürünlerde geleneksel Türk motiflerini kullanmışlardır.

Türk Tekstilinde Kullanılan Osmanlı Motifleri

Tekstil sektörü, çeşitli alanlara hizmet vermiş olan önemli işkollarından biri olarak kabul edilir. Tasarım konusu olduğunda, tasarımcı için birçok şey ilham kaynağı olmaktadır. Tasarımcılar, dünyadaki yeni trendleri kendi yorumlarıyla koleksiyonlarında kullanmaktadır. Son dönemde Osmanlı İmparatorluğu'nun saray yaşamının ihtişamı ve modern dünyanın zengin sanat kültürünü geride bırakan tarihin izleri, tekstil tasarımcılarının da ilgisini çekmektedir. Günümüzde bazı tekstil tasarımcıları koleksiyonlarını Osmanlı motiflerinden ilham alarak oluşturmaktadır. Özgün tasarımların yanında yıllar öncesine giden bazı tasarımcılar da bu kültürel mirası yaşatmaya çalışmışlardır. Bu tasarımcılar klasik çizgilerin yanında modern çizgileri de sıklıkla kullanmaya başlamışlardır.

Cemil İpekçi'nin Türkiye'de geleneksel motifleri en çok kullanan tasarımcılardan biri olduğu söylenebilir. Cemil İpekçi, geçmişin yorumlarını koleksiyonlarında çok sık kullanarak günümüze aktarmaya çalışmıştır. Dünyaca ünlü modacılarından biri olan Rıfat Özbek, koleksiyonlarında genellikle Osmanlı motiflerine ağırlık vermiştir. 2006/7 yıllarında İtalyan markası "Pollini" için yarattığı sonbahar/kış koleksiyonu bu duruma örnek oluşturmaktadır. Bu koleksiyonda Osmanlı motiflerinin hakimiyeti açıkça görülmektedir.

Halı üretimi de tekstil sektörünün kollarından biridir. 3K markası, Osmanlı Klasikleri adlı halı serisinde 121 koleksiyonundan biri olan "Hanedan" adlı koleksiyonunda modernize edilmiş Osmanlı motiflerini kullanmıştır. 15. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar en önemli ticari değerlerin dokuma, kumaş, kadife ve halı olduğunun bilinciyle hareket eden 3K Halı firması; saf kaşmir ile geçmişini aydınlatmaya çalışmıştır. Bu halılar el tezgahlarında dokunmuştur.

Görsel 5. Osmanlı Saray Halısı ve Desen Çizim
Kaynak: (Gürsu, 1988).

Osmanlı İmparatorluğu'nun ihtişamının kumaş desenlerinde, halılarda, minder kılıflarında ve döşemelik kumaşlarda yeniden kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Motifler olduğu gibi kullanılmakla birlikte bazılarının ham maddesi değiştirilerek giysilerde modernize edilmiş, ayrıca motiflerin kompozisyon şemalarının da olduğu gibi kullanıldığı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu ürünler incelendiğinde dokuma tekniklerinin haricinde baskı tekniklerinin de kullanıldığı görülmektedir. Kumaşların bir kısmı el tezgahlarında, bir kısmı ise jakarlı tezgahlarda dokunmaktadır.

OSMANLI SARAY HALI VE KİLİM DESENLERİNİN YORUMLANARAK GÜNÜMÜZ KIYAFETLERİNE UYARLANMASI

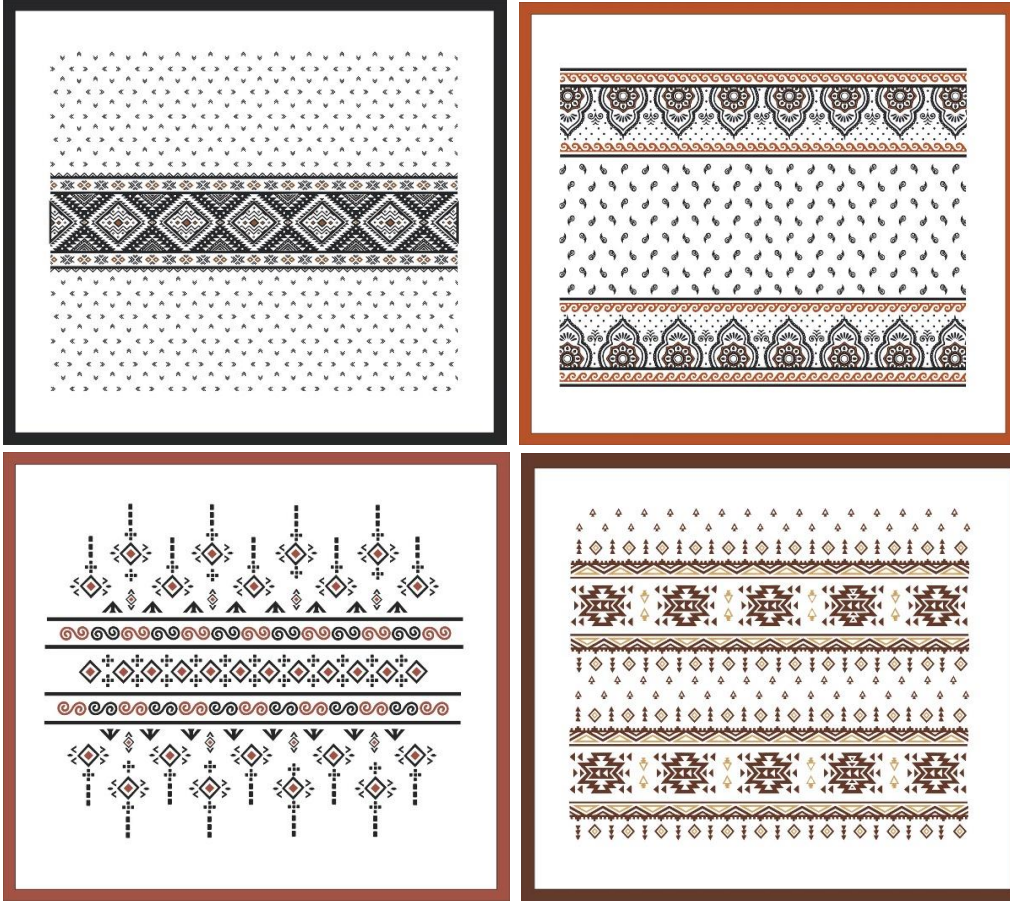
Osmanlı sarayında kullanılan halı ve kilim desenleri kullanılarak, araştırmacı tarafından geliştirilen tasarımlar aşağıda sunulmuştur (Görsel 7). Kumaşlarda yarım ve tam tekrar raport sistemleri tercih edilmektedir. Bu kumaşlar piyasada üretilmek üzere tasarlanmıştır. Bu motifler yardımıyla yorumlanarak üretilebilecek desen çeşitlerini genişletmek mümkündür.

Hikâye Panosu

Görsel 6. Halı Kilim Stil Fikirleri
Kaynak: (Sveltomag, 2023), www.pinterest.com

Desen Tasarımı

Görsel 7. Desen Tasarım Çalışması

Kaynak: Araştırmacı tarafından tasarlanmıştır.

Kıyafet Tasarımı

Minimalist yorumların yeniliğine uyum sağlamak için hem motiflerde hem de kumaşlarda beyaz, siyah ve gri tonları kullanılmıştır. Desen yerleşimi Corel Draw programında gerçekleştirilmiştir. Bu sayede desenlerin ürünler üzerindeki etkileri gösterilmeye çalışılmıştır. Tasarımcılar tasarımlarını hazırlarken, tasarımın üretime uygun olmasına özen göstermişlerdir. Tasarlanan ürünlere ait görseller aşağıda sunulmuştur (Görsel 8).

Görsel 8. Kıyafet Tasarım Çalışması (Koyu renkler)

Kaynak: Araştırmacı tarafından tasarlanmıştır.

Görsel 9. Kıyafet Tasarım Çalışması (Açık renkler)

Kaynak: Araştırmacı tarafından tasarlanmıştır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Osmanlı sarayında kullanılan halı ve kilimlerdeki motiflerin birçok tasarım ürününde kullanıldığı görülmektedir. Osmanlı saray halı ve kilimlerinden esinlenen tekstil tasarım örneklerinin orijinaline benzer olduğu bu çalışmada yapılan araştırmalardan anlaşılmaktadır. Bu süreçte geçmiş kökenlerden gelen halı ve kilim motiflerinin yeniden tasarımları yapılarak günümüzdeki insanların yaşamlarına bir tarz oluşturmak için yeni bir üslupla kullanılmasına çalışılmıştır. Günümüzde geleneksel motiflerle oluşturulan tasarımlar, Türk üslubu ve Türk kültürü ile birlikte sunulduğu takdirde yeni nesle aktarılabilirliği düşünülmektedir. Türk motifleri ile sunulan ürünler, gelecek nesiller için bir kültür köprüsü görevi görecektir.

KAYNAKÇA

- Akoğlu, F. (2021). Orta Asya'dan Günümüze Karaköy Kilimleri . *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 2094-2120.
- Atlıhan, Ş. (2011). *18.-19. Yüzyıl Anadolu Kilimleri*. İstanbul : Gülgönen Koleksiyonu.
- Baskıcı, M. (2009). *Bizans döneminde Anadolu İktisadi Ve Sosyal Yapı (900-1261)*. Ankara: Phoeix.
- Britannica. (2023). *Halı ve kilim dokumacılığı*. <https://www.britannica.com/technology/floor-covering/Handmade-carpets-and-rugs> adresinden alındı
- Ersoy, A. (1990). Osmanlı Saray Kilimleri. *İlgi Dergisi*, 2-7.
- Göksu, G. Y., & Atlıhan, Ş. (2018). Osmanlı Saray Kilimlerinin Desen Yapısı. *İdil*, 619-624.
- Kaval, Y. (2015). *Hakkâri Kilimlerindeki Motiflerin Sembolik Dilde Çözümlemesi Yüksek Lisans Tezi* . Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kıral, B. (2020). Nitel Bir Veri Analizi Yöntemi Olarak Doküman Analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 170-189.
- Kuryazov, U. (2019). Orta Asya'da halı dokumacılığının tarihi. *Researchgate*.
- Özhekim, D. (2000). *Anadolu'daki Kirkitli Dokumalarda Görülen Geometrik Motiflerin Kullanım Nedenleri (Bergama ve Çevresi), Basılmamış Sanatta Yeterlilik Tezi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sveltemag. (2023.06.2). *Cowgirl Outfits Ideas: How to Pull off Without Looking Old-Fashioned*. https://tr.pinterest.com/pin/568298046742769089/feedback/?invite_code=60319acabc96486197a92e2cc632acc7&sender_id=568298184137304408 adresinden alındı
- Tezcan, H. (2011). Osmanlı Sarayı için Dokunmuş Yer Yaygıları. *Arış*, 120-127
- TKHV. (2023). *Halı-Kilim Dokuma*. Türk Kültürüne Hizmet Vakfı Merkezi: <https://tkhv.org.tr/sanat-atolyeleri/hali-kilim-dokuma/#:~:text=Bilinen%20en%20eski%20hal%C4%B1%2C%20M,dan%20g%C3%B6%20etmesiyle%20d%C3%BCnyaya%20yay%C4%B1lm%C4%B1%C5%9Ft%C4%B1r>. adresinden alındı
- Yıldırım, M. (2022). Ortaçağ'da Ticaret (Yollar, Şehirler ve Ürünler) Hakkında Bir Değerlendirme (Bizans-Avrupa-İslam Dünyası). *BŞEÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 192-201.